33e jaargang nr. 3 mei/juni 1981

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

De adelaar vliegt alleen,
de raaf vliegt troepsgewijze,
gezelschap zoekt de divaas,
en eenzaamheid de wijze.

In de Kerk

Zij zat verscholen in de kerk,
bij het orgel, achter de gordijntjes.
Zij speelde fors; het volle werk,
het klavier met veel talent, heel fijntjes.

Zo speelde zij het voorspel uit.
Ik zag haar het speelterrein verkennen.
Ze speelde nu zacht, nam de fluit,
met gevoel, ik wil het wel erkennen.

Toen een paar octaven 't pendaal
De klanken galmden door de orgelpijpen.
Het was Bach's, vertolkt verhaal.
Vingers die steeds naar de toetsen grijpen.

Nog hoor ik die paar octaven.
Het fors koraal, boven de kerk-graven!
Twee handen boven de ivoren,
Romantiek werd daar opnieuw geboren.

Overgenomen uit:
„Het Uitzicht"
door Theo Nijdam.

NADERHAND IN DE 18e EEUW

Naderhand in de 18e eeuw, de Republiek der Zeven Nederlandse Gewesten wordt wel eens gekarakteriseerd als de eeuw van renaissance.
Dit franse woord betekent „wedergeboorte" of „herleving" van kunsten en wetenschappen.
Aan het begin van deze interessante periode staat het feit van de overgang van ons volksleven, de wijziging van het economisch leven in het toenmalige Nederland.
De goederenhandel, de ondernemingen bestonden hoofdzakelijk in handel in fondsen - in - en verkoop en uit speculatie.
Toen Willem IV stadhouder van Friesland van zijn geboorte (1711) tot 1751 en na 1747 algemeen erfstadhouder van alle zeven provinciën was, verwachtte men algemeen een nog krachtiger bestuur en welvaart.
Toen Willem IV gestorven was volgde zijn zoon en naamgenoot hem op. Evenzeer als zijn vader een man „ sonder nerf of fermileyt". In zijn tijd ontstonden de politieke groeperingen van patriotten en prinsgezinden.
Het was zo erg, dat men tijdens de regering van Willem IV schimpliedjes op hem ging maken: ..... gedwongen
om te blijven een jongen
Zo ik mij niet ga vergissen
zou men zo'n Stadhouder kunnen missen.
Bij het begin van de vierde Engelse Oorlog, waarop de volksgeest reageerde op de overwinning onzer vloot onder Zoutman in de slag bij de Doggersbank, want op dat moment leek niets minder dan een volslagen omkeer in de gang van zaken een nationale opleving in optima forma.
Populariteit van diegene die aan de slag hadden deelgenomen. Officiële erkenning van hun verdiensten met gouden penningen en eresabels. Dichterlijke huldigingen van hun moed en hun kunde. En vooral de stemming van: „De Batavier staat pal".
Maar wee, als een nationale opleving maar een zelfingenomenheid is, zonder de wil om misstanden uit de weg te ruimen, nationale gebreken te verbeteren en nationale roeping te gaan vervullen, dan is de zelfverheffing maar zwakheid.
Zoals men in die tijd de vloot verwaarloosde, terwijl Engeland driehonderd oorlogsschepen tot zijn beschikking had, ontbrak aan onze zijde alles, en dat terwijl men zich veel weelde veroorloofde. Eigenlijk was het toch geen wonder, dat men over de zege bij de Doggersbank zo overdreven juichte. Als een geschenk iemand zó volkomen onverdiend in de schoot valt, moet hij bij zijn vreugdebetoon zijn zelfbeheersing wel verliezen.
Maar even vanzelfsprekend is dat men onder deze omstandigheden de lust tot juichen weer gauw kwijtraakt. Men kan hier vaststellen dat voorspoed maar een incidenteel karakter draagt.

Ook in 1787 gebeuren er in Nederland dingen die genoemd moeten worden. De Patriottenpartij, die al lang anti-stadhouderlijke regenten en de democraten, door de hoge verwachtingen die zij hadden gekoesterd van Willem IV zo bedrogen was uitgekomen, nu als een roerige groep met woorden en pamfletten tot daden overging.
Ieder herinnert het zich ongetwijfeld wel van zijn schooljaren: Prinses Wilhelmina, Willem V's gemalin, wordt van een reis van Nijmegen - waarheen het Prinselijke gezin kort tevoren de wijk had genomen - naar 's Gravenhage aan de Goejanverwellesluis bij Gouda door manschappen van het Goudse vrijcorps tegengehouden en gedwongen op haar schreden terug te keren; de koning van Pruisen eist voor deze belediging, zijn zuster aangedaan, „eclatante satisfactie", genoegdoening, die klinkt als een klok en, nog eer het jaar ten einde is, ziet zich Nederland grondig van zijn patriottisme gezuiverd: duizenden voormannen van de oppositie-partij moeten naar Sint Omaers in Noord-Frankrijk in ballingschap.
Zij, die er hoera om hebben geroepen hebben dat te vroeg gedaan. Op 1787 is 1795 gevolgd. En nog in januari van dat jaar 1795 was de omwenteling in geheel Holland voltrokken.
Nog even dit: Hoe hebben nu binnen het kader van deze omstandigheden en gebeurtenissen de Nederlanders van die tijd gedacht, gevoeld en gestreefd? Natuurlijk zeer onderscheiden, want evenals elk ander land, borg de vaderlandse maatschappij vogels van diverse pluimage. En toch hebben deze ook wel iets gemeenschappelijks gehad.
Daarover nog iets de volgende keer.

FAMILIEBERICHTEN

De Heare hat us op 'e nei in lyts jonkje tabitroud.
Wij, sien âlders, **FREDERIK ERNST en KATHY WAGENAAR-LINK**, neamden him **„JESSE GAVIN"**.
Wij hoopje dat us femielje him wolkom hjitte wol.
Lukas: 47,48: „Jesus naem in bêrn en sette it njûnken Him del en sei tsjin hjarren: „dy't dit bern yn nimt yn myn namme, dy nimt Mij yn en dy't Mij yn nimt dy nimt Him yn dy't mij utstjûrd hat, hwent dy't ûnder jimme de lytste is, dy is great".
Bovenstaande advertentie is opgegeven door nicht Geertje Wagenaar, Canada.

MELLE BAKKER en HANNY NIJDAM litte jim hjirby witte, ek mei út namme fan harren âlden, dat hja fan doel binne te trouwen op woensdei 20 maaie yn it gemeentehûs te Akkrum, middeis om 3.00 oere.
Us adres bliuwt: Stationsdwarsstraat 40, 7311 NW Apeldoorn.

COR WIJNJA en PAULA BAKKER trouwen 20 mei 1981 te Heerenveen.

Op D.V. dinsdag 2 juni 1981 hopen onze geliefde en zorgzame ouders, pake en beppe **AGE RUIM en JELTJE RUIM-WIJNIA** te Oosterbierum de dag te gedenken, dat ze **55 jaar** mogen zijn getrouwd.
Theun en Wietske, Mayan, Jellien en Inge. Apeldoorn mei 1981.

JAN WIERSMA en TEATSKE HIELKJE WIERSMA-WIJNJA,
Fiifentweintich jier, binne ús heit en mem al yn de lange hier.
Se hawwe yn dat skoft tegearre, mei 't houliksboatsje hiel wat om lavearre.
Dan dreau it sêft, dan jage it wyld, mar altyd hawwe hja wer lân besyld.
Dat dat skipke noch rêstich troch farre mei, is de winsk fan ús, dei oan dei.
No hoopje wy as bern, imme allegearre op harren feestje te sjen.
De 29ste fan de blommemoanne sil it wêze, yn „it Park" te Boalsert, sa't jim lêze.
De Jouwer: Teatske en Philip, Wommels: Tine en Sjoerd, Tom en Doutje, Boalsert: Ineke en Bram, Jetze en Zwaantje, Pieter. 8101 LX Boalsert, maaie 1981, De Gear 11.

Bejaarde man (81) overleed tijdens het eierzoeken.
Nijemirdum - In een weiland bij Nijemirdum is dinsdagmorgen de 81 jarige Jelle Winia overleden. De man afkomstig uit Tjerkgaast, maar de laatste tijd woonachtig in het verzorgingscentrum Soolstede in Wolvega, werd door een hartverlamming getroffen toen hij aan het eierzoeken was.

„Hetzij dat wij leven, Hetzij dat wij sterven, Wij zijn des Heren", Rom. 14:8.
Op Gods tijd, maar voor ons onverwacht, is van ons heengegaan onze lieve, zorgzame man, vader, groot- en overgrootvader **JELLE P. WINIA** op de leeftijd van 81 jaar, na een gelukkig huwelijk van bijna 60 jaar.
Wolvega, „Soolstede", 7 april 1981, G. Winia-Teitsma.

Een kort vervolg op:

Fam. Gerben Nijdam, Whidbey U.S.A.
zie blz. 21, Nijdamstra Tinge (maart-april 1981)

LINZE DURKS NIJDAM, geb. 21.1.1867 te Oosthem, overl. 17.04.1947, trouwde met JANTJE WALSWEER, geb. 4.01.1870 te Hijlaard, overl. 25.12.1952, kinderen:

DURK	geb. 21.02.1893
GERRIT	geb. 4.07.1895
KLAAS	geb. 6.07.1899

GERBEN is een zoon van GERRIT en is in 1937 geëmigreerd naar Amerika.
GERBEN trouwde met DIEUWERINA KRAMER, kinderen:
GERRIT LINZE geb. 22.06.1955, gehuwd met DABBYL TOCZEK.

CORNELIS HENDRIK	geb. 20.09.1956.
ANNETTE GELKJE	geb. 6.01.1958, overl. 16.09.1960.
CAROLIJN MISCHELLA	geb. 9.06.1959 gehuwd met G. GOODIN.

HOE WAS HET VROEGER?

De reaktie op mijn laatste artikeltje in voorgaande Tynge over voorouders-onderzoek bleef tot op heden nul komma nul!
Toen ik dit eens met mijn vrouw besprak kreeg ik de volgende lezing:
„Familie-geschiedenis staat gelijk met Intieme-geschiedenis en daarvan is men normaliter niet gediend!" Punt - uit.
't Is maar van welke kant men het bekijkt. M.i. is intimiteit een zeer nauwe genegenheid en het ontbreken van zo'n gevoel van gemeenschap leidt tot ver-vreemding.
Met de beste wil ter wereld zie ik hierin geen abnormaals. 't Is toch boeiend een vergelijking te trekken met die tijd van WELEER. Dat deze in hun alge-meenheid niet zo rooskleurig was blijkt wel uit onderstaande faktuur over 1905.
JACOB NIJDAM, timmerman/aannemer te Franeker, was namelijk een broer van mijn moeder. Zijn schoondochter, nicht JIKKE NIJDAM-HOFSTRA bleek namelijk in bezit van dit dokument, waarvan ik een foto-kopie mocht maken.
Alleen het samenstellen van zo'n precieze rekening lijkt mij al een zeer tijd-rovende bezigheid en dan te bedenken dat de meesterknecht toendertijd **18 cent per uur** verdiende. In die goede oude tijd kreeg handlanger de Hoop zegge en schrijve **4 cent per uur.**
Ik wil slechts memoreren, dat het MINIMUM loon heden ten dage f. 1.925,30. bedraagt. Commentaar overbodig.

C. v.d. S.

JACOB NIJDAM
Timmerman en Metselaar

Franeker, den ..... 1906.

N O T A voor het Bestuur der Bijzondere School.

1905

Jan.	28	Gasfitter geholpen. Th. v.d. Schaaf 2 uren	f. 0,24
Febr.	4	Een deur hersteld, kasten verplaatst, een schuif voor een luchtgat gemaakt 2,90 M. 2 x 7½ c/m schroot, 1 loopslot, 60 vertinde klauwiertjes	0,51

Febr.	4	20 schotdraadm. ,2,20 M. gr. lat	f. 0,43
		1,2 K.G. gegalvaniseerd stort, 1 schroefkatrol,	0,89
		5,00 M. gordijnkoorden. A. v.d. Meer 5 uren (17)	0,85
		Th. v.d. Schaaf 5 uren (12), M. Lanting 3 uren (15)	1,05
	18	Een nieuw raam gemaakt en andere karweitjes	
		1,25 M. 4x20 c/m gr.i.deel, 40 c/m raamketting	0,54
		2 schroefogen, 2 krammen	0,09
		A. v.d. Meer 11 uren, Y. Huitinga 1 uur (15)	2,02
Maart	11	pannen bestroken, vorsten op het dak gemaakt enz.	
		12 gebruikte vorsten, 7 gebruikte pannen	0,33
		1 H.L. panstrijkerskalk, 5 portland	1,70
		J. de Wit 17 uren, Y. Huitinga 15 uren	4,80
		Tj. de Hoop 3 uren	0,12
	18	Aan 't dak, 25 kg. kalkmortel, Y. Huitinga 11 uren (15)	1,95
April	8	Een ventilatie in de muur gemaakt, o,30 M.3x26 c/mpl.	0,09
		1 koperen schroefkatrol, 2 x 2 dm lessenaarsbouten	0,30
		8 houtschroeven 1 koperen knop 1 ijzeren a/d vlag	0,33
		1 ijzeren luchtrooster 5 kop kalkmortel, ½ kop Portl.	0,60
		2½ M. raamkoorden, 1,00 M 2 x7½ c/m schroot	0,12
		0,70 M.2½ x33c/m plank, een beetje carboleum, 25 nagel	0,34½
		A.v.d. Meer 13 uren(17), K. Sytsma 9½ uur(15)	3,63½
Juni	3	Zonneschermen en gordijnen voor de ramen gemaakt.	
		8,30 M:2, 8x10 c/m schroot, 4 ijzerenhaken à 42 c/m	1,58
		4 ijzeren bladhaken, 24 houtschroeven, 1 pakje nagel	0,56
		1 raamknip met 4 à 5/4 d/m houtschroeven	0,25
		8 groote schroefoogen 4 krammen	0,28
		A. Vlieger 4½ uur. J. Nijdam 2 uren	1,10½
		Th. v.d. Schaaf 28 uur	3,36
Juni	24	Zonneschermen hooger geplaatst Th. v.d. Schaaf 2 uur	0,24
Juli	7	Deurenhersteld. Lekkages hersteld 0,80 M4X20 c/m gri-	0,35
		deel, 0,80 M 4 x25 c/m en 0,50 M4x22½ c/m grideel	0,56
		8 kop kalkmortel, 2 kop portland, een beetje grondverf	0,35
		1 nieuw loopslot, 1 loopslot hersteld, 0,30 M tengel	0,53
		1 gebruikte pan, 1 gebruikte vorst	0,03
		Th. v.d. Schaaf 26 uren	3,12
	15	pomp verplaatst met vertimmering. ramen en borden her-	
		steld. pomp hersteld met nieuwe gegalvan. leiding	13,95
		1,30 M: 3x36 c/m plank, 3,00 M.3x25 c/m plank 2 bout	1,46
		12 à 5/4 dm. houtschr., 1 kastslot, 2,25 M lat, 40 draad	0,49
		nagels. 4 M. raamkoorden, 2 liter kalkmortel	0,23
		W. Zijlstra 17½ uur. J.Nijdam 4½ uur	3,91½
		TRANSP	f. 53,30

		transport	f. 53,30
Juli	22	GOOTEN SCHOONGEMAAKT J.SPOELSTRA 5 uur (9) en Tj. de Hoop (5 uur (4)	0,65
	29	Bak schoongemaakt. Schoonmaken der school en verschillende karwijtjes. 2 kop kalkm. 1 kop portl.	0,13
		W. Zijlstra 32½ uur (18), Tj. v.d. Schaaf 3 uur (12)	6,21
		A. v.d. Meer 7½ uur, Tj. de Hoop 16 uren	1,91½
Augs.	5	Een zinken afvoerbakje met ijzeren afvoerpijp	2,86
		1,00 M:gr.lat, 10 draadn: 33/10, 40 zinknagels	0,09
		W. Zijlstra 39 uren	7,02
		A. v.d. Meer 31 uren	5,27
Sept.	2	Vlaggen uitgestoken en ingehaald. A. v.d. Meer 1 uur	0,17
		Tj. v.d. Schaaf 1 uur	0,12
		Bestrating en zonnescherm hersteld enz. 1 kop portl. 4 kop zand, 8 klinker mop, 50 vertinde nagels	0,30½
		J. Spoelstra 14 uren	1,26
	9	Een kamertje getimmerd, 1 à 6,20 M. 3½ x 10 c/m schroot	0,77
		17,60 M: 2,8x10 c/m schroot, 3,30 M: 2x7½ c/m schroot	1,81
		Th. v.d. Schaaf 12 uren	1,44
	16	Aan kamertje en andere karwijtjes 2,40 M2,8x 10 c/m s.	0,22
		2x4,20M: 1à2,50 M: 1,2x20c/m mach: 1à3, 30M1,8x23 c/m plank	2,12
		7à6,50M1,2x20 c/m mach.1à11,10 M1,2x20c/m mach plank	7,50
		2à3½ dm lessenaarsbouten, 12 houtschroeven, 1 kamer-	0,87
		deur lat,0,85 M:4x7 c/m des,5,50 M beleg m/koplat	0,75
		3,00 M:1,8x23 c/mP.deel, 1à4,80M1, 8x12½c/m plint	0,98½
		1 stel gele krukken, 1 zinken slotplaat, 1,25 M gr. lat	0,38
		24 koperen klauwieren, 1½ K.G. draadnagels	0,94
		Th. v.d. Schaaf 62½ uur (12). Tj. de Hoop 8 uren (4)	7,82
	23	Gasfitter geholpen 2 roedjes à 0,70 M	0,10
		Th. v.d. Schaaf 6 uren	0,72
Oct.	21	Gangmuren en eur hersteld enz 0,50M 3½ x10 c/m deel	0,10
		1 dag en nachtslot met slotplaat, 1 haakje, 2 krammen	0,79
		0,50M:3à12½ c/mEiken, 25 draadn., 6 kop kalkmortel	0,32
		3 kop portlland, 5 kop pleister, 2 kop gips, ½ kG Steen	0,92
		zwart,1,75 M: 1,8x20 c/m plank, 1 slotplaat	0,40
		A. Vlieger 22 uren, J. Nijdam 2 uren	4,08
	28	Zonnescherm (lokaal Ringma) afgenomen en een karwijtje 1 koperen knop, 0,25 M: 1,8x15 c/m plank, 5 dekdraadn.	0,12
		A. v.d. Meer 2 uren	0,34
Dec.	16	10 borden in een kast gemaakt, gordijnen bovenkamer weggenomen, pomp hersteld, 6,50M:1,8x33 c/m plank	1,61
		2,00 M 1,8 x 10 c/m schroot, 1/4 K.G. draadnagels	0,25
		nieuw hart en om de zuiger een nieuw leer	

	J.Spoelstra 8 uren, Tj. de Hoop 8 uren	1,04
	A. v.d. Meer 5½ uur	0,93½
23	Aan de pomp A. v.d. Meer 3 uren	0,51
29	palen met latten bij de boomen geplaatst en school-gangvloer hersteld.	
	4 x5,10 M.juffers, 11 à 5,70 M. gr.:latten	5,06
	½ K.G. draadnagels, 4.00 M. gr: lat	0,23
	35 kop zand, 12 kop portland	1,30
	J.Spoelstra 21 uren, Tj. de Hoop 13 uren (4)	2,41
	A. v.d. Meer 5 uren	0,85
	zamen	f. 126,99½

Op 5-cents plakzegel: A. Nijdam-Jager,
p/o Jac. Nijdam.
den 26 Maart 1906.

==========

ZEEVOGELS IN NEDERLAND

Jan Tanis - Villecroze

Ons land heeft altijd een sterke verbondenheid gehad met de zee en het is geen wonder dat zijn historie daardoor sterk is beïnvloed. Denk maar aan de periode van de ontdekkingsreizen, de door de aktiviteiten op en overzee bevorderde Gouden Eeuw en de hegemonie van de Nederlandse vloot in die periode, de vestiging van koloniale rijken in Zuid-Afrika, Amerika en Indië, de ook nu nog geweldige betekenis van de wereldhaven Rotterdam, de pionierstijd van de walvisvaart en de visserij.
Ik moest aan dit alles even denken toen ik twee jaar geleden een manuscript over zeevogels in handen kreeg. Deze studie door de Schotse expert Bryan Nelson werd mij toegestuurd door de uitgeverij Gaade die mij verzocht te beoordelen of zij ook voor Nederlandse lezers interessant was. Al spoedig bleek mij dat de tekst uitermate degelijk en boeiend was voor alle serieuze beoefenaars van de vogelkunde en ik besloot dan ook de Nederlandse vertaling ervan op me te nemen. Het voltooide boek verscheen in 1980 in Groot-Brittannië als in Nederland. Erg prettig was dat in hetzelfde jaar de prachtige zeevogelgids van Elsevier het licht zag. De beide uitgaven samen vormen voor echte ornithologen een combinatie om van te smullen.
Toen ik mijn taak als vertaler had vervuld kwam de gedachte bij me op eens uit te zoeken wat een zo nauw aan de zee geliëerde natie als Nederland voor deze vogelgroep te betekenen had. De conclusie was merkwaardig en ook wel wat teleurstellend. Om dit te begrijpen moet ik eerst even uitleggen wat de deskundigen onder een zeevogel verstaan. Volgens hen moet dat een vogel

zijn die op grond van lichaamsbouw en wijze van leven volkomen is aangewezen op de zee als leefmilieu. Een echte zeevogel brengt verreweg het grootste deel van zijn leven op zee door en komt alleen, en dan nog met tegenzin, aan land om te broeden, omdat hij nu eenmaal een stukje grond nodig heeft voor zijn nest en eieren. Eenden, ganzen en zwanen beschouwt men niet als echte zeevogels, hoewel er enkele soorten zijn, zoals de Zwarte Zeeëend en de Eidereend, die zich ook alleen maar in de broedtijd buiten het zoute water wagen. Volgens deze uitgangspunten heeft men berekend dat er ongeveer 300 zeevogelsoorten zijn, verdeeld over zulke uiteenlopende groepen als pinguins, stormvogels, waartoe onder meer de albatrossen gerekend worden, pelikanen, aalscholvers, fregatvogels, keerkringvogels, alken en tenslotte de meeuwen en sterns. En wat blijkt nu? Inderdaad, in ons land komen alleen vertegenwoordigers van de laatste groep, de meeuwvogels (op zijn zondags gezegd: **de Laridae)** als broedvogel voor. Ja, we hebben ook onze Aalscholver nog maar die behoort toevallig tot een ondersoort, die alleen maar in onze **zoet**watergebieden nestelt. En van de meeuwachtigen zijn er ook verscheidene die zich in de broedtijd voor een deel of zelfs uitsluitend bij zoet water vestigen. Elke goede Friese natuurkenner weet dat: Hij weet dat op de Waddeneilanden Britse Kleine Mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Stormmeeuw, Kokmeeuw, Visdief, Noordse Stern, Dwergstern en Grote Stern broeden, maar ook dat bijvoorbeeld bij Anjum en op de Makkumerwaard, de Workumerwaard, om sommige meren, op de venen en in de heide (Fochteloo, Appelscha, Lindevallei) Kokmeeuwen huizen, dat de Dwergmeeuw een bijzondere broedvogel is van speciaal Z.O.-Friesland, de Zwarte Stern uitsluitend aan zoet water nestelt, in Friesland in kleine kolonies op moerasvegetatie en in petgaten, een paartje Lachsterns een keertje op de Makkumerwaard gebroed heeft, de Visdief algemeen voorkomt in vrijwel de hele provincie met bij Workum een van de grootste vestigingen van ons land. Tussen de visdieven zit af en toe ook een klein aantal Noordse Sterns. En dan hebben we nog de Dwergstern, alweer op de waarden langs het IJsselmeer. Vroeger hoorde daar ook de Grote Stern nog bij. Kunnen we nu nog andere zeevogels te zien krijgen? Jawel, maar niet als broedvogel. Een bekend voorbeeld is de grote Mantelmeeuw, geregeld bezoeker van vuilnisbelten in de winter. En wie heeft nooit de massa's Stormmeeuwen achter de ploeg van de boer in de herfst gezien? Maar de meeste soorten blijven gewoonlijk uit de buurt van het land, zodat je al, gewapend met een sterke kijker, naar een duintop op onze eilanden moet om de zee af te speuren naar een Stormvogeltje, een Jan van Gent of een Drieteenmeeuw. En dan spoelen er, jammer genoeg, nog wel eens Papegaaiduikers, Zeekoeten en Alken als stookolieslachtoffer op het strand aan.

Alle echte zeevogels ter wereld huizen nagenoeg uitsluitend op geïsoleerde eilanden in de oceanen of voor de mens ongenaakbare gebieden in de poolstreken. Waarschijnlijk is dat vroeger anders geweest, maar men neemt aan

dat deze in kolonies broedende dieren in de loop van de eeuwen door de sterk toenemende bevolking van Homo sapiens (dat zijn wij dus) en zijn aktiviteiten van de vastelanden verdreven zijn. De broedeilanden zijn vaak klein, maar soms nestelen de vogels zo dicht op elkaar dat de totale populaties toch aanzienlijk kunnen zijn. Zo schat men de wereldbevolking van de Papegaaiduiker op 15 miljoen, die van de Magelhaen-pinguin op tientallen miljoenen en die van de Kleine Alk (Noordpool) en het Wilsonstormvogeltje (Zuidpool) zelfs op honderden miljoenen. En nu we het toch over aantallen hebben: laat ik tot besluit een lijstje geven van alle in Nederland broedende zeevogelsoorten met een zo goed mogelijk benaderde schatting van de hoeveelheid paren in recente jaren. Ik pak die van het zoete water erbij en neem ook de Eidereend in het lijstje op, omdat ik die zelf echt wel als een zeevogel beschouw.

Aalscholver	1.350 paren	(2 kolonies: Naardermeer, Wanneperveen)
Eidereend	4.000	(Waddeneilanden)
Britse Kleine Mantelmeeuw	100	(Waddeneilanden)
Zilvermeeuw	50.000	(Zeeland, Kop v. N.Holland, Waddeneilanden)
Stormmeeuw	5.000	(N.Hollands duingebied, Waddeneilanden)
Kokmeeuw	100.000	(vooral langs de kust, maar ook veel in binnenland)
Visdief	10.000	(deltagebied, Waddeneilanden, waarden, binnenland)
Noordse Stern	1.200	(Griend, grote Waddeneilanden, Zeeland, enkele langs IJsselmeer)
Dwergstern	6.000	(vooral op Griend)
Zwarte Stern	3.000	(aan **zoet** water: vennen, plassen, moerassen, natte duinvalleien.)

Natuurlijk kunnen de werkelijke aantallen van jaar tot jaar sterk wisselen onder invloed van in-en uitwendige faktoren. Goede voorbeelden daarvan zijn de Zilvermeeuw en de Grote Stern, in menig opzicht elkaars tegenhanger. Maar daarover een andere keer.

GENEALOGIE

TIENDE GENERATIE (vervolg)

KINDEREN VAN WILLEM BOKKES NIJDAM EN (I) SJIEUWKE JACOBS ZIJLSTRA

– X – 1887 – BOKKE WILLEMS NIJDAM, geb. 3.03.1857 te Spannum huwde JACOMINA JANS BOSMA.
Kinderen:

WILLEM — geb. 7.03.1884 te Spannum.

SJIEUWKE — geb. 22.03.1886 te Spannum, trouwde 13.05.1905 in Wymbritseradeel met ANNE GEERTS BOK, geb. 11.04.1883 te Goënga, grondwerker, zoon van Geert Annes Bok en Grietje Hessels Zondervan.

TRIJNTJE — geb. 13.10.1905 te Hartwerd, huwde JOHANNES STRIKWERDA, geb. 10.10.1908, hoofd ener school te Oosterbierum, zoon van Albert Jacobs Strikwerda en Ymkje Augustinus Jorritsma.

UIT HET TWEEDE HUWELIJK MET TRIJNTJE BAUKES BAKKER:

– X – 1891 – BAUKE WILLEMS NIJDAM, geb. 11.08.1864 te Spannum, boer, overl. 30.05.1891 aldaar, huwde 4.06.1887 in Hennaarderadeel (kerkelijk) 5.06.1887 in de N.H. Kerk te Spannum/Edens) met TJITSKE DE BOER, geb. 24.05.1867 te Tzum, overl. 29.12.1947 te Weesp, dochter van Feike Klazes de Boer en Trijntje Sjoerds Ypma.
Eén dochter:

TRIJNTJE — geb. 20.04.1889 te Spannum, overl. te Weesp, huwde 13.06.1912 met aannemer JASPER VREE-Azn., geb. 15.04.1888 te Weesp.

– X – 1893 – JELLE WILLEMS NIJDAM, geb. 24.12.1875 te Spannum, huwde met TRIJNTJE ZIJLSTRA, geb. te Winsum (Fr.).
Kinderen: (?).

KINDEREN VAN KORNELIS KLAZES NIJDAM EN HOTSKE HEERKES ROBIJN

– X – 1904 – KLAAS KORNELIS NIJDAM, geb. 22.09.1867 te Kubaard,

overl. 22.07.1908 te Nijemirdum, van beroep hoofdonderwijzer, trouwde 18.08.1894 te HAASDRECHT met: AAFKE GORRITS ANEMA, geb. 9.06.1870 te Arum, overl. 29.07.1911 te Schiedam, dochter van Gorrit Anema en Rinske Heerema.
Kinderen:

RENSKE HISKE	geb. 9.07.1896 te Nijemirdum, overl. 31.05. 1911 aldaar.
CORNELIS	geb. 8.10.1897 te Nijemirdum, volgt.
GORRIT Heerkes	geb. 25.03.1900 te Nijemirdum, volgt.
HOTSKE	geb. 26.03.1904 te Nijemirdum, overl. 21.03. 1932 te Soest.

KINDEREN VAN PIETER IJDES NIJDAM EN AAFKE FOLKERTS ALTA

– X – 1907 – PIETER IJDES NIJDAM, geb. 11.06.1866 te Hydaard, overl. 14.12.1941 te Sneek, Hoofd ener school te Sneek, huwde 30.05.1896 in Rauwerderhem met TRIJNTJE GERBENS DOTINGA, geb. 22.12.1874 te Deersum, dochter van Gerben wurdmers Dotinga en Eelkjen Tjitses Bouma.
Kinderen:

IJDE	geb. 23.05.1898 te , van beroep timmerman te Gauw, huwde 20.12.1923 SJOUKJE OEGEMA.
EELKJEN	geb. 28.10.1901 te Hoogeveen, huwde 26.05. 1839 te Sneek met: FOKKE KORNELIS, geb. 24.07.1894 te St. Nicolaasga, veehouder te Goënga, overl. 26.10.1941 te Tzum. Zij hertrouwde 25.10.1945 in Franekeradeel met: WIEBE PIETERS CNOSSEN, geb. 4.11.1882 te Lemmer, veehouder, zoon van Pieter Cnossen en Maria Ada Fenema Douma.
AAFKE	geb. 10.11.1908 te Laren (Gld.), huwde 19.08. 1943 te Sneek met: IJSBRAND KORNELIS, geb. 8.12.1898 te Deersum, bedrijfsleider, zoon Jacob Kornelis en Jitske de Haan.

– X – 1908 – FOLKERT YDES NIJDAM, geb. 24.12.1869 te Hydaard. (verdere gegevens ontbreken mij momenteel).

KINDEREN VAN JAN PIETERS NIJDAM EN HILTJE JANS SIJPERSMA

Dit echtpaar met acht kinderen emigreerde naar Amerika. Wellicht zijn de genealogische gegevens te vinden in de Granite Mountain Record Vault,

die pl.m. 35 km. buiten Salt Lake City in de rotsen is uitgehouwen. Wat hier bijeengebracht is aan genealogieën etc. is onvoorstelbaar. Ruim 800 man is dagelijks met de uitbreiding van deze enorme verzameling van vrijwel de gehele wereld bezig.

KINDEREN VAN SIJTZE SIJBRENS NIJDAM EN (I) ANTJE JURJENS JELGERSMA

– X – 1926 – SIJBREN SIJTZES NIJDAM, geb. 2.12.1846 te Roordahuizum, in 1872 hulponderwijzer te Roordahuizum, later hoofdonderwijzer te Sondel, in 1920 te Amsterdam overleden, huwde 20.10.1869 te Leeuwarden met: ELISABETH DE VRIES, geb. 17.08.1846 te Leeuwarden in 1922/23 te Amsterdam overleden, dochter van Franciscus de Vries (Hoofdonderwijzer) en Evertje Lverman.
Kinderen:

SYTSE SIJBRENS	geb. 18.04.1870 te Roordahuizum, volgt.
FRANCISCUS JANS SIJBRENS	geb. 7.11.1872 te Roordahuizum, vertrokken naar Chicago.
BRUNO EVERHARDUS	geb. 20.03.1874 te Sondel, vertrokken naar Chicago.
ANTJE	geb. 12.01.1876 te Sondel, overl. in 1938 te Amsterdam, was gehuwd met HERMAN VOGELS.
EVERHARDUS JOHANNUS	geb. 6.04.1878 te Sondel, vertrokken naar Chicago.
JACOB SIJBRENS	geb. 31.01.1880 te Sondel, volgt.

– X – 1927 – JURJEN SIJTZES NIJDAM, geb. 11.08.1849 te Roordahuizum (nadere gegevens nog onbekend).

KINDEREN VAN HILLE KORNELIS NIJDAM EN TJITSKE ANNES HOYTEMA

– X – 1953 ANNE HILLES NIJDAM, geb. 2.09.1861 te Westermeer, overleden te Lippenhuizen, veehouder van beroep, huwde: FOKJE VELDE, geb. 11.05.1863 te Lippenhuizen, overl. 6.09.1895 aldaar.
Kinderen:

HILLE ANNES	geb. 9.03.1886 te Lippenhuizen, volgt.
HILTJE ANNES	geb. 25.11.1887 te Lippenhuizen, huwde UILKE BOSMA (overl. 19.04.1930) Gorredijk.
IJPE ANNES	geb. 23.02.1891 te Lippenhuizen, volgt.

– X – 1955 – CORNELIS HILLES NIJDAM, geb. 11.07.1863 te Wester-

meer onder de naam van GERBEN. De eerstgeboren zoon CORNELIS overleed op twaalfjarige leeftijd op 18.11.1868 te Westermeer. De ouders vroegen naamswijziging aan, wat 15.06.1869 werd toegestaan en zo werd GERBEN herschapen in CORNELIS. Hij huwde met: ZWAANTJE OOSTEN, geb. te Tjerkgaast.
Kinderen:

HILLE CORNELIS	geb. 29.02.1891, was later winkelier te Nieuwebrug.
ANTJE	geb. 1894, overl. 16.03.1975 te Heerenveen, was in 1917 met Y.A. DIKKERBOOM, Oudehaske in het huwelijk getreden.
JOUKJE	geb. ?, huwde W. VAN DER POL, te MAARN.

– X – 1956 – PIET GERBRAND HILLES NIJDAM, geb. 9.06.1875 te Westermeer, van beroep veehouder, overl. 26.09.1956 te Sneek, trouwde 12.05.19.04 te Heerenveen met: TRIJNTJE HARMENS MAAT, geb. 14.04.1881 te Rohel, overl. 26.06.1937 te Scharren, dochter van Harmen Maat en Jantje de Jong.
Kinderen:

JANTJE	geb. 16.03.1905 te Westermeer, trouwde 11.05.1947 te Langweer met: JAN DE JONG, geb. 20.03.1905 te Stiens, zoon van Gerben de Jong en Sijke Keestra.
HILLE (PIET)	geb. 9.10.1907 te Westermeer, volgt.

Voorzitter:	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden. telefoon 05100–22167
Secretaris-penningmeester:	C. v.d. Schoot Azn., Heerenhage 205, 8446 DE Heerenveen, telefoon 05130–24792.
LEDEN	
H. Nijdam-Smit	Boerhaavelaan 113, 9728LK Groningen, tel. 050–253701.
K. Nijdam	Talmahiem, Kamer 15, 8561 DE Balk, tel. 05140–3033.
W. Wijnia	Angelsloërdijk 225, Statenhoek, 7824 AH Emmen, tel. 05910–22068.
J. de Vries-Draaisma	Joh. Winklerwei 445, 8915 EZ Leeuwarden, tel. 05100–22621.

POSTREKENING	82 67 24
REKENING RABOBANK	gironummer 81 46 57. rekeningnummer 32.64.65.308, beide ten name van Penningmeester Nijdamstra Stichting te Heerenveen.
FAMILIEBLAD	"DE NIJDAMSTRA–TYNGE". lid/abonnee f. 16,– per jaar. (Vóór 31 maart betalen.) Halfjaarlijks f. 8,– mits betaling plaats vindt vóór 31 januari/juli. Donateurs/leden f. 8,– per jaar. Dezelfde voorwaarden als hierboven vermeld.
REDAKTIE	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, 8913 HKLeeuwarden.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN: Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden. (zo mogelijk opgave van nieuw adres.)